

Sy-li spěwał,  
Pilmje džělat,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swěrný  
Přez spar měrný  
Čersiwosé da.



Njech ty spěwał  
Swěrnje džělat  
Wšědne dny;  
Džeň pak swjaty,  
Duši daty,  
Wotpočń ty.

Z njebjes mana  
Njech éi khmana  
Žiwnosé je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew č. F.

## Šserbske njeđželske łopjeno.

Budyschin

21. februara 1926

Bauzen

Čištčj a nakład Šsmolerjz knižiczišczerńje a knižatńje šap. družšt. s wobm. ruł. w Budyschinje.

Wułhadža łóždu šobotu a placzi bėrtlėtnje 78 šlotěch pjenježłow.

### Na pokutny džeň.

Psalm 130.

S hlubiny wołam šo, Knježe, k tebi, abo kaž kherlušch po tutym psalmje pěšnjenn nam spěwa: Sso k tebi wołam s hlubiny, šlyšch, Knježe, proštwu, tak a niž hinať móže šłowo a dyrbi šłowo rěłacž, kotrež šo džěňša w zyrkwjach našeho kraja přěduje. Njeje hinať móžno, tež hdyž mnošy tole šłowo njebychu šlyšecž mohli — je wšchať džěňša po šatonju džěławy abo lěpje wšchědny džeň — a šnano runje tak mnošy njebychu šlyšecž čyžli. Runje zyrkej njemóže nimo hičž, nimo nušy, nimo hobršteje powšchitkowneje nušy džěňšnišchich čžašow. Zyrkej njemóže a nješmě druhim jenož pšchewostajicž wołacž: S hlubiny, s hlubiny! Niž jenož tohodla, dofelž šama čžežto čžerpj, šo šo lėdma džerži a šchpatńje doščž šwoje nadawki dopjelńja, šo šnano bóršy tu a tam nješměje wjazny tnych, kotšiz šwjatu šlužbu dokonjeja, ale wošebje tohodla, dofelž šwój lud, šwoje štawy w teje hlubinje widži. Še šylšojtym wóčłom a s šrawawnej wutrobu šo jej dže kaž tamnej macžeri (1. Mójj. 21, 16), kotraž šwój hlóž pošbėhny a płašache: Njemóžu hladacž na wumrjećze młodženza. Tuž zyrkej njemóže hinať: S hlubiny šo wołam. Ale s tym šo wona s druhimi, kotšiz tež wołaja, rošesnawa: Wołam šo, Knježe, k tebi! Zyrkej džěňša s nowa prošy a napomina: Pójcže, wy šynojo a džowki našeho luda, pójcže pšchede wšchěmi druhimi wy, kotšiz mi pšchizkušecže, a pomhajcže mi tón šynť nošpčž a wołacž do našeho luda, šo by jón kóždy šlyšchať: Knježe, k tebi! Čžehodla zyrkej tole wušbėhnyje? Po prawym tola, dofelž wě: Našcha pomož šteji w mjenje

Knješa, a potom runje tak: Šsu nješměrne hlubiny, kotrež našch wobohi lud wot Boha džěla, a tele hlubiny maja šo wušpjelnicž abo mošty pšches nje dyrbja šo twaricž; pšchetož přědny njebudže lěpje. Našch lud dyrbi k šwojemu Bohu wrócžo, wot kotrehož je šo tak wulžy jara k šwojemu nješbožu šdalo-wať. Najpředny dyrbi tole pošnacže do našeho luda: Kať bėšche jenož móžno, šo šo do tajšete hlubiny podnurichny? Potom, měnimy, dyrbjaťo móžno byčž, šo s tuteje hlubiny jažo won dobywacž, dyrbjaťo móžno byčž, tu roššudnu kro-čžel čžinicž, kotruž je spěwat 130. psalma čžiniť, šo ščoncžnje s dobyčžerškej wěštosčžu šanježe: Bóh Šsraela wumóže še wšchitkich jeho hrěchow. Šo bychmy to čžinili a dozpili, čže ša naš a s nami pokutny džeň šdychowacž: S hlubiny wołam šo, Knježe, k tebi!

S hlubiny! Njeje drje nušno, tule hlubinu wobšchěrnje wopišacž. Najwjazy šebi pšchi tym na hospodařšte čžežemyšli, wěšcže s prawom. Našche hospodařšte žiwjenje je powšchitkownje kaž šespinane a šputane, wšchón pšchemyžłowy wobkřad pšchěštawa, licžba tnych, kotšiz šu bjes džěla a tohodla bjes došahazeje šažlužby, je bóle a bóle pšchiběraťa a nam ty-šazore hubjenštwu wotkřywa, niž jenož po čžěle, tež po dušchi čžile wobšy ludžo čžerpja. Šena džěłatńja po drugej šo šamka abo šwój džěłatński čžaš pšchitkrotšcha, a šašo čžrijody bjes džě-ła na drohach a hašach šteja a dyrbja šo podpjeracž. Wot koho pak? Niž wot tnych, kiž šami ničžo wjazny nimaja? Dži-wamy šo mužam, kotšiz šebi šwěrja, w tajkich bėdnych čžašach wjedništwu kraja a luda na šo wšacž! S hlubiny! Kať dołho hišcže? Dóndže šnano k tomu, šo šo ponurjazemu runamy, kiž woła po pomožy, dołhož móže a potom woněmi,

dotelž je šo do hjesdna šhubit? A hdy by tale hłubina je-  
nicžka była? Kac je našch wobohi lud šo šchczepil do wšchela-  
kich stronow a lěhwow, a šurowje te šebi napšcheczjo steja a  
pšcheczjmo šebi džekaja! Do tajkich hłubinow je šo ludowe  
šwontne a wošebje šnutske žiwjenje šhubitko! Šdže šu do-  
bre, pěfne, šdobne, pšchistojne našchich wótzow? A  
hdže je wošebje našchich wótzow šwjata wěra? Ta bē w šwo-  
jim cžafu móž, šhto pač je dženska i njej? Njetriebawšchi, po-  
darmo šda šo bycz, šo šo prašchamy: Kac bē jenož móžno, šo  
šo do tajkeje hłubiny šhubichmy? Abo njeje ša tu a tamnu  
štronu tehole powšchitkowneho hubjenšwa wotmołwa kaž  
šama wot šo data? Wobštejnošće, se wšchelakich pšchiczinow  
date, šu na wšchem wina. Nješbožowna, žadława wójna,  
wothódnoštnjenje pjenjes, pšchewróť a niz na pošledku šu-  
rowošč a wjecziwošč našchich nješcheczjelow, to wšchitko je  
hłubinu, w šotrež tčžim, šawinowało. Kaž bóřny šo tu  
pšcheměnjenje štanje, tež wołanje i hłubiny pšchěštanje, tač  
šebi mnošy myšla, tač šo nadžijeja. Šacž nješmēja prawje?  
Mny šchesczijenjo šmy wěščje tež tu pódla, hdyž šo šdychuje:  
O Knježe, cžin kónž škóšće a wšcheho hubjenšwa! Ale je  
šnano Bóh Knjes šam na tym wina, šo šmy do tejele hłubi-  
ny pšchichli? Še šo to jenož i joho dopušchčenjom štało?  
Abo jenož, šo by naš pruhowač? Wěščje tež tohobla. Dyr-  
bjeli šo šprawnje próžowacž, šo bychmy špóřnali, šhto čže  
nam Bóh i tym prajicž. Njeje pač nuša abo hłubina jara  
wot naš šamych šawinowana? Čžešch-li ty Knježe, hrěchi  
pšchizpicž, šhto móže wobštacž? Špěwač našcheho pšalma ja-  
ra prawje rjeknje. A my, runje my, derje wěmy, kac je šo  
hrěšchilo w našchim ludu a kac šo wšchědnje hrěšchi, a to boh-  
žel wot mnohich šamopašchnje, i wotpošladom! Šhto  
wulki džel našcheho luda hišchće wo Boha rodži? Njeje jich  
wjele tykaz, kiž jeho hanja a našchu najškwjeczišchu wěru i no-  
homaj teptaja a wšchitko šdobne a šwjate se wšchemi šřed-  
kami wutupicž pntaja? Šenny je šlepošč, druhich škóšć a  
hida došpošnje wobjała. Našch lud i wulkeho džela šam wja-  
žny njewě, cžej je a šhto po prawom čže. Wěšch ty šnaj-  
mješcha, lubny šchesczijano, kac šmy do tuteje hłubiny pšchi-  
šchli? Š hłubiny wołam šo, Knježe, i tebi!

Tač móže pač škóšćnje jenož tón wołacž, kiž čže i tuteje  
hłubiny woprawdže won. Špodžiwna to rěčž! Njetrieba šo  
tola hačle wušběhowacž, šo čžemy šterje a lěpje i hłubiny  
won. Njeje ani jedny, kiž njeby tajke wutrobne žadanje  
mēš. A kelko šo džela, šo by šo tole žadanje dopjelniło. Še  
wšchej možu škladuja radu, kac bychu hubjenoščam wotpom-  
hali. Tam šažo šo organizacije a šjednocženšwa tworja, kiž  
dyrbja špytacž nušy wobaracž. Dary šo šberaja ša podšjeru  
tam, hdžež je nuša najwjetscha. Tam špytaja drušy, šnaj-  
mješcha wutrajnošč a ščerpliwošč předomacž a nadžiju  
špłnicž, šo šo škóšćnje wrócza šbožownišche cžafy. Wšchaf je  
nam tole tež „wěšččene“. Šhto pač dyrbjač a mošł nam  
lěpšche cžafy wrócžicž? A šhto to je: lěpšche cžafy? Našch  
pošutny pšalm nam tač špěwa: Šola tebye je wodacže, šo šo  
tebye boja. Šjes dwěla dženska temu hišchće tač njeje, šo  
šo Boha bojimy. A my dyrbimy šažo bohabojašny, pobožny  
lud bycz, to je našcha jenicžka pomož. A čžemu dyrbjalo  
to tež pomhacž, šo šo wobštejnošće a cžafy polěpšcha, hdy  
bychmy šami w šwojich štarach hrěchach tčžazy woštali? Šhto  
by nam hnadne pšchpowědanje wušchne bylo: Tebi šu hrěchi  
wodate, hdy bychmy ša woprawdžitym škwjecženjom nještali?  
Šo šo tebye boja, to je wšchina. Abo tež tač: Tehdy budže  
tebi twój lud woprowacž i dobrej wolu w pšchistojnej šwjat-  
toščzi! Čžemy woprawdže na tule wšchinu? Našch pšalm  
praji: Čžafam na Knjesa, moja dušcha woczafuje na Knjesa  
maž wócžkomaj, šteješche pšched nimaj a rošprawješche:

wot jeneje rašcheje štraže hačž do drugeje. To šo nješda  
wjele žadane bycz, pšchetož kóždy něšchto lěpšche woczafuje.  
Tola pač je to jara wjele. Čžafam na Knjesa, jenož na  
Knjesa, t. r. njepntam žaneje pomožy druhdže, šhiba jenož  
pola njeho, štajam žyłu šwoju nadžiju na njeho. Šhto  
móže šo pšchi tym wšchitko štacž? Šaj šnano dyrbja šo přjedy  
štacž? Šlamacž, šnicžicž móže šo nam wšcha druha nadžija.  
A dyrbjač ša to, šo bychmy to šnješli, našch lud, tež kaž daloko  
je šchesczijanški a čže jo bycz, hižo šhmanj a šwólniwy bycz?  
— Bóh Knjes šam čžyč nam dženska šwoje hnadne šobno-  
wanje špoščicž, šo bychmy šo jeho se wšchemi šbntkny mi mo-  
žami džerželi, a to runjež by rěkało: Šacž by šo dličo do nožy  
a do bēkeho ranja! Škóšćnje by i jeho hnadu tola i temu  
wšchlo: Woczafowanje prawnyh budže wjelele. Šamječ.

## Čžaf pošuty.

Škóšć: Mój Ješuž je trošch hrěšchnikow.

Mój Ješuž woła hrěšchnikow:  
Wny hrěšchizy, ač nješčlyšchicže,  
Ač, šo by tola kóždy šchoł,  
Šaj, lube dušche, dha wšchaf džicže,  
Šdyž šwědomnje waš čžwiluje,  
A žyly šwět wam wuški je,  
Wšchaf ša waš je nětk hišchće rada,  
Wam dženj šo hišchće škiczi hnadu,  
Bóh wšchitkón hrěch wam wodarč čže,  
Šdyž pšchidžecže wy pošutnje.

Kac lubje wón naš woła šej:  
Wny, kiž šče špróžni, wobczęženi,  
Ač pošće jeno i Šbóžnikej,  
Dha budžecže wy wošchewjeni;  
Šlaj, wašche šróny we njeby,  
Šso dawno blyšchčja i jašnosčju,  
Wny nočžyli pač wo nje rodžicž,  
Ně, čžyli radšcho w hrěchach šhodžicž,  
Tón šrótki cžaf toh' žiwjenja,  
Kiž i pošucže šchće Bóh wam da?!

Duž hrěšchizy! ač, šhwatajčže,  
O šo bychy šo čžródny hnačy!  
Šdyž runje wašch hrěch wulki je,  
Bóh woda jón tež hačž tón mačy,  
Šdyž hrěšchnik w wěrnej pošuczi,  
Šso i Wóžom šhrónej pšchibliži;  
Šaj, dha pšches šhryšta šrawne ranj  
Wšchón hrěch b'dže jemu wodawany,  
Šo jeho wšchna wutroba  
Tón bójški mēr a pošoj ma.

## Špowojene žedjenje.

Šowještka i cžafa šhryštušoweho.

Špišala škristina šonowa.

(Šotracžowanje.)

III.

Bē šo něhdže 30 dnjow minyło. Šažo šedžesche wótz  
Šakub i Šonatanom na horach; tola tutón šróčž nješčchtač  
šamač. Muž, w šřjedžnyh lětach, i wušmahlenym wobli-  
čžom, i wóhniwymaj, ša nětkle pač se špłšami šacžčitkny-  
praji: Čžafam na Knjesa, moja dušcha woczafuje na Knjesa  
maž wócžkomaj, šteješche pšched nimaj a rošprawješche:

„Tak hmy my na mischtra Jana pokluchali, wótcze Jakubje, a ho prózowali, sapichijecz do wutroby te prawdy Bože, kotrej nam pschipowědajše. Tu wuhladachmy kražny k nam ho pschiblizowazy pschewod. Na kralowskich wóhlyzach a we purpurnych noschadlach pschijwedzechu czorni wotrocžzy krala



Herodascha a jeho dwórnu službu. W jennym noschadle be-  
džesche s parlemi a s drohotnosczemi bohacze wupyschena He-  
rodias, mandželka Filipa Herodascha, kotruž bě kral hwoje-  
mu bratrej wsał a hebi sa mandželstu scžinik. My ho dži-  
wachmy nad tym.

Jako wotrocžzy noschadla stajachu a sawěštki na boč  
czahachu, pomyslichmy hebi: „Ssu tež tuczi pschischi, czinicz  
potutu?“ Ale to njesdachu ho nam hycž potutnizy, ně sterje  
wczipni, kotřiz běchu pschischi, ho sabawjecz.

Běchu wšchitzny wjekeli. Naž ranjesche tuto jich horde  
czinjenje. Wokřebje hladasche hrěšna Herodias na mischtra  
Jana tak s wykoła a ho wukmewajo. Kral slěny s wóhlyzy,  
kupi k Herodiadze a ho s nej rosmokwjesche.

Ale ach! Tu ho sta něšto hrojne, něšto njewoczaf-  
ne! Nasch mischtr jasta předomacz. Keltož naž je bylo,  
hladachmy wšchitzny na njeho, tež kral a Herodiaz. A tu  
wupšchestrě Jan ruku a sawoła, na krala pokajujo: „Tebi ho  
nježlucha, ju męcz!“

Ssyn muž, ale pschi tutnych słowach satschepotach! Zony  
satschitnychu! Mischtr Jan sdašche ho nam w tutym wokomi-  
tu tak hrozazy, kaž pokol Boži kam, kaž arznjandžel!

Kral ho saczerwjeni hacž wjerscht hlowny a bu sažo blědy  
kaž kryda. Czujesche, so my, wšchitzny na njeho hladachmy, sa-  
budžujo jeho czorne hrěchi. Wokomit ho nam sdašche, so na  
hwojej koleni padnje a wusnaje a pokuczi. Tola tu pschi-  
stupichu k njemu dwórnyzy, jako bychu chzpli jeho schitacz  
psched profetu. To hnadž je jeho sahoriko; pschetož wopom-  
taj tola: Jenje njebu žadny wjetch tak sjawnje psched zylm  
ludom hrěchow winowany, kaž wón! Wón da pschitasnju a...

„A schto potom, Manasche?“ postoczzi Jonatan njedoczaf-  
liwy.

„Schto potom?! Ach, so bych žměl tu jastacz! Ow, so  
njebych to zenje wuhladal!“ sdychowasche muž. „Woni hu  
nascheho mischtra swjasali a wotwjedli, a nětk hedzi we  
jastwoje! Ssu drje někotrych s naž k njemu puszczili, ale to  
njeje samohlo naž trošchtowacz!“

„Ach, czehodla je tajkile pscheczimo kralej był!“ roshori  
ho hólz. „Takle krala wohańbicž psched zylm hwetom!“

„Směruj ho, mój hyno!“ kiwny starz s ruku. „Hdyž ho  
kralojo njehańbuj, sjawnje hrěšicž, a Boži sakon psched lu-  
dzimi pschestupowacz, dyrbi jich přofeta Boži sjawnje křo-

stacz! Wěsch tola, kač hu to tež Eliáš, Jeremias, Hesekiel a  
druhy czinili! Tež mischtr Jan njeje to mohł hinač czinicz!  
Boh pač budže hwojeho hwěrneho služomnika schitacz kač  
Daniela w lawjazej jamje. — Ale powjedaj dale, Manasche!  
Schto scže wy, jeho wuczomnizy czinili? Schto budžecze cz-  
nicž?“

„Ja póndu nětkle domoj a potom do Jerusalema. Wo  
tamnych njewěm nicžo. Wschitto je ho rosbežalo! Nětořki  
hu mischtra kamo předy wopuschczili, hacž ho tole stało. Tak  
Sandrij, Zonazowy hyn, a Jan, Zebedejowy hyn; buschtaj  
jemu njehwěrnaj a džěschtaj sa Jesužom Nazarenškim, wo  
kotrymž je tehdy mój mischtr hwědcžik, so je wón Bože  
jehnjo.“

„Ach, schto wěsch ty wo tym jehnju Božim? Kěta tola  
Jesuž kač to džěczo Bethlehemske?“ pschetorhny starz mužowe  
słowa, kotrej běchu s jěrym hložkom wuprajene. „Hdyž je  
wón?“

„Ssyn křyschak, so je do Kana w Galilejskej schoł a so  
je tam na jennym kwažu wulki džiw czinik. Je s wodny wi-  
no scžinik! — Ale ja tomu njewěrju! — A to mje mjersa,  
so ma wón hižo wjazny wuczomnikow, hacž nasch mischtr!  
Wschitto běži sa nřm! Hoji, kač praja, khornych a předuje, kač  
hišcže žadny człowjek njeje předomacz. Kaž by to mohł  
schto lěpje předomacz, hacž nasch mischtr Jan!“

„A by ty jeho křyschak, mój hyno?“

„Ně, nježym jeho křyschak, a nochzu jeho tež křyschecz!  
Ja ho nikomu njepschidam, ja wostanu mischtrej Janej  
hwěrnny!“

„A je wón tón klubjenny Mešias?“

„Mešias? Tónle czěklowny hyn, kotrehož bratrow a  
kotrny kóždy w Nazarecze snaje — a tež jeho macž?“

„Je jeho macž hišcže žiwa?“

„Haj!“

„A hdyž bydlu, mój hyno?“

„Jeho macž abo wón?“

„Jeho macž!“

„Je w Nazarecze bydlika a hnadž tam tež hišcže bydli!  
Wón pač czaha wokoło tak kač je to nasch mischtr wokoło cza-  
hak. Po kwažu w Kana pschińdže do Nazaretha. Tam je we  
schuli tak předomacz, so hu chzpli jeho moricz. Ssu jeho wu-  
wjedli na wjetch horj sa měštom a hu chzpli jeho tam dele  
storczicž. Tola wón je jim wuczeknył a schoł do Kapernauma.  
Hacž je jeho macž s nim schla a jeho druhy hwójbni, to nje-  
wěm; hyn to jenož to wot wótza Josefa nashonik. — Tola,  
njerěczmy wjazny wo nim! Chznych ho waju woprašecž, hacž  
schto wot waž do Jerusalema na hwjattki póndze. Wětko ho  
tam, kač rěka, wulke hny seńdu! Pónđzetaj wój?“

„Njewěm, hyno!“ wotmolwi starz, srudny hłowu schi-  
liwšchi. „Je to sa mnje pschedaloko! Tón Knjes widži, so  
ja wjazny njemóžu. Skoro 50 lět dolho hyn ja lěto wot lěta  
do Jerusalema puczowal, ani jedyn hwjedžen nježym skom-  
džik! Tutón budu dyrbjecz spuschczicž! Pschak bych hebi  
jeno, so by Jonatan tam mohł hicž. — Džěczo, ty nicžo nje-  
prajisch! Chzesch tam hicž?“

(Božracžowanje.)

## Zyrkej a stat.

Schtož hmy woczafowali, to wobkruczeja nam nětk wěšte  
powěscze. Jednanja zyrkwje se sakřim statom nježku pscheza  
hišcže tak daloko, so mohlo ho wo dalšchim rosčubne słowo  
prajicž a so mohlo ho sa 1. haprleju tutoho lěta dželenje  
stata a zyrkwje pschihotowacz a wuprajicž. S tym je tež no-

wa wustawa sakskeje krajneje zyrkwje, kotraž dyrbjesche se 1. haprleju knježstwo nastupicž, na dalsche wotstorcžena. Tohodla tež zyrkwina wjshnosć synodu w tutym měšazu njezwola, kaž bě to tež tu hižo wošjewjene. — Po zlym položenju nascheje zyrkwje a nascheho stata njemějachmy do zpla sa móžne, so mohła so tuta zpla wulzy wažna wěz nětkle hižo rosriřacž. S tym budžeja tež wuradžowanja tnych šhromadžišnow, kotrež so w tutych dnjach sa pschihotowanje tnych tak mjenowaných „wołrješnych zyrkwinych dnjow“ — Bezirkskirchentage — wotměwaja, džělo sa dalschi pschichod. —

## Krajny biskop Zhmels

rěči k wožadám:

„Tež lětka strowju ja wožady nascheho kraja pod křichom Jesuzowym. Pschi tym proschu tež ja w smyśle epistole džengnišcheje njedzele, so njeby wožada hnadu tutoho póštneho čaža podarmo brała. Lěto wot lěta předuje křichž wo hrěchu, kotryž je toho Knjesa do šmjercze dowjedl — hđže je nětk ta pokuta, kotraž čže tuto kłowo budžicž? Křichž je po šwojim najnutšownišchim předomanje hnady, kotraž je wjetšcha dnžli wšchitón hrěch —, hđže je nětk ta wěra, kotraž so tuteje hnady trošchtuje? So bychu tola w tutym lěcže wšchitny dopósnali, šchtož čže křichž w naš wuškutkowacž, mjenujzny so by ty, runje ty, pokutu čžiniš, so by ty, runje ty, wěriš

A tomu mam tši wožebite proštwy na wožady:

Najprjedy: Wóh požohnuj našchemu ludej passionški čžak, so so jeho stawy hromadža pod křichžom. Pschezo je naš lud hišcže rosduwony, so to wutrobu boli. Haj, šda so, jako by so čžnyla rostora powjetšicž. Šchto mohlo naš jednczecz? Jenož křichž! Wšchě druhe pošpny, šchodu wuhojicž, to njedoczinja, njech šebi tež hišcže bóle žadamy, pschi nich šobu škutkowacž! Šdžež pak so pod křichžom šetkaja, tam pschindu psches jene! Šchtož pod křichžom s tym druhim hrěchi wušnawa, a šdobom s nim nawuňje, so trošchtowacž teje hnady, kotraž hrěchi wodawa, tón pschindže s nim psches jene, haj, tón je we hlubokošczi šwojeje wutroby s nim psches jene. Tohodla špntajmy, šwołacž čžłowjekow s toho, šchtož jich jima a nadběhuje, pod křichž a pod křichžom šhromadžicž! Křichž je po nowošakónšku to měštno, hđžež so šhromadžuja.

Moja druha proštwá rěka: Štejmy sa tym, so bychmy w tutym passionškim čžaku, kotryž tež čžichi čžak rěka, našhoniš, šchto to rěka, mēcž žohnowanje čžicheje njedzele. „Nuša njedzelow“ je tukhwilu jena s tnych najwjetšich šchodow w žiwjenju nascheho luda. Našchemu ludej hrošny štrach, šhubicž njedzeli! Šsamo w maľnych wožadach je hušto tak, so je jenu njedzeli kaž druhu nekajki „šwjedžen“. Šsamo njedželške dopoľdnjo njeje hušto wjazny šwobodne. Čžascžišcho njedžiwaja tež dozyla wjazny pschi šjawnych šhromadžišnach na hódžiny hłownych Božich šlužbow. Njeje dha Boža kašň naschemu ludej ničžo wjazny winojta? Čžzemny dha my šami so šjebacž wo to žohnowanje, kotrež móže wuřhadžecž do zyleho žiwjenja luda s toho, so njedzeli prawje šwjeczimny? Tuž čžzemny tola w póštnym čžaku šapoczecž, njedzeli čžišchi bywacž psched šwojim Bohom! Tuž tola njech bywa šakšo šobota džěň pschihotowanja na njedzeli, a njepšhidajmy, so wona, kaž tukhwilu, se šwojimi šwjedženjami šnjemóžni prawe šwjeczenje njedzele.

Škónčnje hišcže kłowo tym staršchim, kiž k jutram konfirmaziju šwojich džěczi woczajuja. Praji so, so staršchi šamo w tutych tydženjach hišcže džěczi na wšchě móžne šwjedzenje

šobu bjeru. To dyrbiš so praschecž: A čžomu potom hišcže pacžerška wuczba a konfirmazija? Njewědža tuczi staršchi woprawdže, so so njemóže šymjo Božeho kłowa šakorjenicž we wutrobje, kotraž je rospróšchena? Čžim bliže jutry, čžim nutrišcho dyrbja so staršchi sa džěczi k Bohu modlicž, so by wón jim tute tydženje sa šwjate rosřudzenje žohnowal. A wožada njech pomha staršchim, so modlicž! Wona čže křichčecž to šlubjenje šwěry s erta džěczi, wona čže wužiwacž s młodnymi křeschčijanami Bože wotkasanje. Tohodla so modlcže a prošcže, so tón Duch Boži šjewi šwoje džiwny na tutych džěczech!

A tuž nětk hišcže ras: My napominamy was jako šobu-pomoznikow, so njebyšcže tu hnadu Božu podarmo braš!

## Wšchelle s blisťa a s daloka.

S Butez. Narodžilo je so w lěcže 1925 w naschej wožadže 70 džěczi, 35 hólczkow a 35 hólczkow, mjes nimi 2 morwey narodženej. Pschipowjedanjow bě 24, wěrowanjow 16. Wumřělo je 45 wožobow. Špowědných bě 4374, 3054 Šserbow a 1320 Němzow. Woprawjenjow domach bě 108. Šswój křechčěňski šlub wobnowi 79 pacžerškich džěczi, 43 hólzow a 36 hólzow. Wunošch kollektow běšche 1515,58 hriwnow.

W Lubiju je pschezo hišcže měštno přěnjeho duchowneho njewobřadžene; w Budyšchinje so tuto měštno wupróšdni. Na woběmaj měštnomaj so wo to jedna, s přěnim šacškim měštnom s dobom tež měštno noweho šuperintendenty wobřadžicž; tohodla so w Lubiju tak doľho dlija a drje to tež w Budyšchinje tak hórny njerosřudža. Šdnž pak nětk s 1. haprleju nowa wustawa njesastupi, je praschenje šuperintendentow tež hišcže hacž na dalsche wotstorcžene a wołrješne hejtmantwo wostanje hišcže s konšistorialnej wjshnosću.

Na universitach Pruskeje študowasche w šymškim šemestrje abo poklěcže 1924/25 30 000 študowaznych, w lěcžny šemestrje 1925 pak 31386; w šamšnym šemestrje lěta 1911 bě jich to 23228 bylo. Bohušłowzow pak bě jich w lěcže 1911 na 311 wjazny hacž 1925; tuto ma jich hišcže jenož 951 a šymški šemester 1925/26 šamo jenož 886 Bohušłowzow. To šu ewangelšny; a katolškich Bohušłowzow je jich tež mjenje. 1911 bě jich 947, w šymje 1924/25 jenož 820 a 1925 920. Móžnje pschiběrali šu nawopak študowazny prawa abo juristoj: 1911: 5756 a 1924/25: 8823 a 1925: 9205. — Šdnž na wěruwušnacže hladamy, bě jich mjes študowaznymi 1924/25 na 59,4 procentow a 1925 na 60,15 procentow ewangelškich, 1911 pak 66,4 procentow ewangelškich; t. r. 1911 bě jich se 100 študowaznych pschezo 66 ewangelškich, s 1000 pschezo 664, katolškich bě jich 1924/25: 28,7 procentow, 1925: 30,24 procentow a 1911: 27,5; židowškich 1924/25: 5,34, 1925: 6,3 a 1911: 5,6 procentow a škónčnje študowaznych bjes wěrywušnacža 1924/25: 4,37, 1925: 5,6 a 1911 jenož 0,5 procentow. Tuczi pošledni šu potajškim šhětro pschiběrali; pschicžina k tomu je drje nimo pschiběranja njewěry w kraju wožebje to, so jich wjazny a wjazny študowaznych s njekřeschčijanškich ludow na university pschihadža, kaž na psch. s Šapanškeje.

Šištowanje: M. w R. sa Kem! — Š! M! w R! sa Dł. — W. w W. sa Laet.

Do wožadow a knježam šararjam: Kotra wožada ma wobrašny a nastawki sa „Pomhaj Wóh“ pschihotowane? Čžzemny s wožadnymi štawišnami pokracžowacž. Prošymny naležnje, so bychu so wšchě wožady pschi tym wobdžělite.

Šarar Wyracž, red.

Šamolwity redaktor šarar Wyracž w Nošacžizach.